

سیگنال‌ها و سیستم‌ها

بهار ۱۴۰۲

استاد: مینا سادات محمودی

گردآوردندگان: علیرضا جعفری، علی گرکانی

دانشگاه صنعتی شریف

دانشکده مهندسی کامپیوتر

مهلت ارسال: ۶ خرداد

مباحث تمرین: تبدیل فوریه زمان گسسته

تمرین پنجم

- مهلت ارسال پاسخ تا ساعت ۲۳:۵۹ روز مشخص شده است.
- هم‌فکری شما در انجام تمرین مانعی ندارد اما پاسخ ارسالی هر کس حتماً باید توسط خود او خلق و نوشته شده باشد.
- در صورت هم‌فکری و یا استفاده از هر منابع خارج درسی، نام هم‌فکران و آدرس منابع مورد استفاده برای حل سوال مورد نظر را ذکر کنید.
- لطفاً تصویری واضح از پاسخ سوالات نظری بارگذاری کنید. در غیر این صورت پاسخ شما تصحیح نخواهد شد.
- تمام پاسخ‌های خود را در یک فایل با فرمت HW#_[SID]_[Fullname].pdf روی کوئرا قرار دهید.

سوالات نظری (۱۰۰ نمره)

۱. تبدیل فوریه گسسته و عکس آن (۳۶ نمره)

تبدیل فوریه سیگنال‌های گسسته در زمان زیر را حساب کنید.

(آ)

$$x[n] = \frac{1}{5}^{-n} u[-n-1]$$

(ب)

$$x[n] = u[n+2] - u[n-3]$$

(ج)

$$x[n] = 2\delta[4-2n]$$

(د)

$$x[n] = \sin\left(\frac{5\pi n}{3}\right) + \cos\left(\frac{7\pi n}{3}\right)$$

(ه)

$$x[n] = \begin{cases} 0.5 + 0.5 \cos\left(\frac{\pi}{N}n\right) & |n| \leq N \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

(و)

$$x[n] = \left[\frac{\sin\left(\frac{\pi}{4}n\right)}{\pi n} \right] * \left[\frac{\sin\left(\frac{\pi}{4}(n-8)\right)}{\pi(n-8)} \right]$$

عکس تبدیل فوریه سیگنال‌های زیر را حساب کنید.

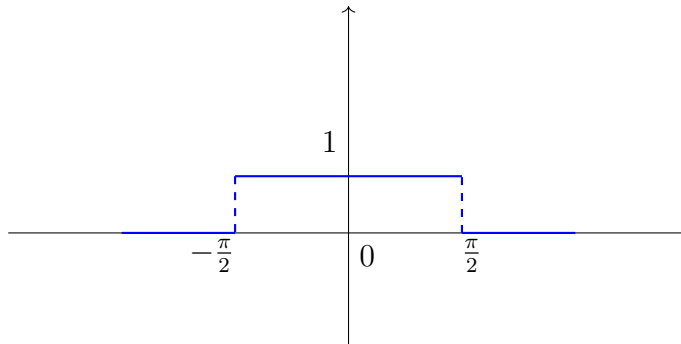
(آ)

$$X(e^{j\omega}) = \cos^2(\omega) + \sin^2(3\omega)$$

(ب)

$$X(e^{j\omega}) = e^{\frac{j\omega}{2}}, \text{ for } \pi \geq \omega \geq -\pi$$

(ج) شکلی سیگنالی در حوزه‌ی فرکانس به صورت زیر است. (طبیعی است که شکل با دوره تناوب 2π متناوب است)

(د)

$$X(e^{j\omega}) = \cos(2\omega) + j \sin(2\omega)$$

(ه)

$$X(e^{j\omega}) = \cos(\omega) + j \cos\left(\frac{\omega}{2}\right)$$

(و)

$$|X(e^{j\omega})| = \begin{cases} 1 & \pi/4 < |\omega| < 3\pi/4 \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$\arg X(e^{j\omega}) = -4\omega$$

۲. تجزیه به مقادیر جزئی (۸ نمره)

با استفاده از بسط تجزیه به مقادیر جزئی، DTFT معکوس سیگنال‌های زیر را بدست آورید.

(آ)

$$X(e^{j\omega}) = \frac{2e^{-j\omega}}{-0.25e^{-j2\omega} + 1}$$

(ب)

$$X(e^{j\omega}) = \frac{6 - 2e^{-j\omega} + 0.5e^{-j2\omega}}{(-0.25e^{-j2\omega} + 1)(1 - 0.25e^{-j\omega})}$$

۳. DTFT سیگنال نامتعارف (۸ نمره)

سیگنال $x[n]$ دارای تبدیل فوریه $X(e^{j\omega})$ است. اگر $y[n] = x[\frac{n}{2}]$ باشد. تبدیل فوریه $y[n]$ را بیابید. (منظور از $\lfloor u \rfloor$ ، بزرگترین عدد صحیح کوچکتر یا مساوی u است.)

۴. فاز تبدیل (۸ نمره)

یک فیلتر FIR با پاسخ ضربه $h[n]$ و تابع تبدیل $H(\omega) = |H(\omega)|e^{j\theta(\omega)}$ مفروض است. می‌دانیم $h[n]$ سیگنالی حقیقی بوده و در بازه $n < 0$ و $n \geq N$ برابر با صفر است. اگر $h[n] = h[N-1-n]$ باشد. آنگاه فاز تبدیل این فیلتر که به صورت زیر است را بر حسب a ، b و c بدست آورید.

$$\theta(\omega) = (aN + b)\omega + c$$

۵. معادله تفاضلی (۱۲ نمره)

(آ) یک سیستم LTI زمان گسسته علی با معادله تفاضلی زیر توصیف می شود.

$$y[n] + \frac{1}{2}y[n-1] = x[n] - x[n-1]$$

به ازای ورودی $x[n]$ توان متوسط خروجی این سیستم، $y[n]$ را حساب کنید.

$$x[n] = \begin{cases} 3 & \text{if } n \text{ is even} \\ 2 & \text{if } n \text{ is odd} \end{cases}$$

(ب) معادله تفاضلی مربوط به پاسخ فرکانسی زیر را بدست آورید.

$$X(e^{j\omega}) = 1 + \frac{e^{-j\omega}}{(1 - 0.5e^{-j\omega} + 1)(1 + 0.25e^{-j\omega})}$$

(ج) معادله تفاضلی مربوط به پاسخ ضربه‌ی زیر را بدست آورید.

$$h[n] = \delta[n] + 2(0.5)^2 u[n] + (-0.5)^n u[n]$$

۶. اثبات خواص (۱۶ نمره)

خواص DTFT زیر را اثبات کنید.

(آ) خاصیت شیفت زمانی

(ب) خاصیت کانولوشن

(ج) خاصیت ضرب

(د) خاصیت Expansion Time

۷. محاسبه‌ی مقدار لحظه‌ای هر دنباله بازگشتی خطی با ضرایب ثابت (۱۲ نمره)

دنباله‌ی زیر را در نظر بگیرید.

$$1, \frac{3}{4}, \frac{7}{16}, \frac{15}{64}, \dots$$

فرض کنید این دنباله خروجی یک سیستم LTI و علی با ورودی ضربه واحد است.

(آ) معادلات تفاضلی خطی سیستم به صورت زیر و بر حسب پارامتری از a و b می باشد. پارامترهای a و b را بیابید.

$$y[n] - ay[n-1] + by[n-2] = x[n]$$

(ب) جمله‌ی عمومی دنباله را بدست آورید. (منظور از جمله‌ی عمومی فرمولی است که بتوان عنصر n ام را بر حسب n و بدون نیاز به جملات قبلی بدست آورد)

تنها راه رسیدن به موفقیت، زحمت و تلاش بی وقفه است